ÖZET

Bu çalışma, Avrupa Birliği'nde motorlu araçların neden olduğu zararlara ilişkin hukukî sorumluluk ve zorunlu malî sorumluluk sigortasına ilişkin düzenlemelerin ne ölçüde uyumlaştırılabildiğini incelemektedir. AB üyesi ülkeler arasında sorumluluğa ilişkin yaklaşımlar önemli ölçüde farklılık göstermektedir. Bazı ülkelerde kusur esasına dayalı sorumluluk benimsenmişken, diğerlerinde tehlike esasına dayalı objektif sorumluluk uygulanmaktadır. Bu temel fark, yalnızca sorumluluğun doğumu değil; tazminatın kapsamı, maddi ve manevi zararların hesaplanması, zamanaşımı süreleri gibi alanlarda da ciddi uyumsuzluklara neden olmaktadır.

Makale, ulusal sorumluluk rejimlerinin yapısal farklılıklarını detaylı biçimde karşılaştırmakta ve bu farklılıkların AB düzeyinde ortak bir sorumluluk sisteminin kurulmasını engellediğini ortaya koymaktadır. Bu nedenle, Avrupa Birliği içinde bugüne kadar yapılan harmonizasyon girişimleri hukukî sorumluluk alanında somut bir sonuca ulaşamamıştır.

Buna karşılık, zorunlu malî sorumluluk sigortası konusunda AB düzeyinde belirli bir uyum sağlanmıştır. 2009/103/EC sayılı Direktif ile kodifiye edilen düzenlemeler, sigorta yaptırma yükümlülüğünü, asgarî teminat tutarlarını ve mağdurun doğrudan sigortacıya başvurma hakkını düzenlemektedir. Ancak bu düzenlemeler yalnızca asgarî düzeyde bir uyum sağlamaktadır. Direktif, üye devletlerin daha yüksek koruma sağlayan iç düzenlemeler yapmasına izin vermektedir.

Nitekim, AB üyesi ülkeler arasında halen çok farklı teminat limitleri bulunmaktadır. Örneğin bazı ülkelerde kişi başına teminat tutarı sınırsız iken, bazı ülkelerde oldukça düşük seviyelerdedir.

Ayrıca, sorumluluğun ne zaman doğduğu, hangi zararların tazmin edileceği ve hangi kişilerin bu haktan yararlanabileceği soruları, sigortacı bakımından da sorumluluğa uygulanacak ulusal hukuka göre belirlenmektedir.

Sonuç olarak, AB düzeyinde motorlu araç sigortasının kapsamı teknik olarak uyumlaştırılmış olsa da, bu uyum sadece en alt düzeydedir ve yapısal farklılıkları ortadan kaldırmamaktadır. Ulusal hukuk sistemlerinin sorumluluk ve tazminat anlayışlarının temelden farklı olması, daha ileri bir uyumun önündeki en büyük engeldir. Bu bağlamda, zarar görenlerin eşit düzeyde korunması açısından, AB içinde halen ciddi bir uyumlaştırma boşluğu bulunmaktadır.